

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 17. března 2021
Č.j. 2021 / 29136 / 570
Ke spis.zn.: Sp/2021/67/573
Počet stran: 5

Banka CREDITAS a.s.
IČO 634 92 555
Sokolovská 675/9
186 00 Praha 8 - Karlín

P Ř Í K A Z

Česká národní banka (dále jen „správní orgán“ či „ČNB“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a orgán bankovního dohledu podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), dále provedený vyhláškou č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“), ve spojení s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále jen „Nařízení (EU) 575/2013“), rozhodla dle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“) v řízení z moci úřední s účastníkem řízení společností Banka CREDITAS a.s., IČO 634 92 555, se sídlem Sokolovská 675/9, 186 00 Praha 8 – Karlín, takto:

Společnosti Banka CREDITAS a.s., IČO 634 92 555, se sídlem Sokolovská 675/9, 186 00 Praha 8 – Karlín, se podle ustanovení § 26 odst. 1 zákona o bankách ve spojení s ustanovením § 26 odst. 6 písm. a) bod 1 téhož zákona ukládá, aby ve lhůtě 6 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu zajistila výměnu paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], ve funkci člena dozorčí rady společnosti Banka CREDITAS a.s., IČO 634 92 555, se sídlem Sokolovská 675/9, 186 00 Praha 8 – Karlín.

O D Ů V O D N Ě N Í

Charakteristika účastníka řízení

1. Banka CREDITAS a.s., IČO 634 92 555, se sídlem Sokolovská 675/9, 186 00 Praha 8 – Karlín je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 23903 (dále jen „účastník řízení“).
2. Účastník řízení je oprávněn vykonávat činnosti v rozsahu udělené bankovní licence.

Okolnosti vedoucí k vydání tohoto příkazu

3. Dne 17.1.2020 byla doručení oznámení o zahájení kontroly č. j. 2020/009372/CNB/580 u účastníka řízení zahájena kontrola (dále jen „Kontrola“), jejímž předmětem bylo:
 - řízení úvěrového rizika nebankovních subjektů a rizik spojených s úvěrovými činnostmi účastníka řízení;
 - výpočet kapitálového požadavku pro úvěrové riziko a regulační výkaznictví za úvěrové riziko;
 - řízení tržních rizik, rizika protistran na finančních trzích a rizika zemí;
 - regulační výkaznictví pro tržní rizika a rizika spjatá s obchodováním na finančních trzích včetně výpočtu kapitálových požadavků;
 - řízení rizika likvidity, včetně regulačního výkaznictví týkajícího se rizika likvidity;
 - řízení operačního rizika;
 - řízení rizik spjatých s outsourcingem;
 - řízení rizik informačních systémů a technologií;
 - prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a provádění mezinárodních sankcí;
 - systém vnitřně stanoveného kapitálu;
 - vnitřní systém správy a řízení.
4. O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl pořízen protokol o kontrole ze dne 9.12.2020, č.j. 2020/146086/CNB/580 (dále jen „Protokol o kontrole“).
5. Dne 25.1.2021, pod č.j. 2021/009599/CNB/580, byla účastníkem řízení správnímu orgánu doručena písemnost označená jako „Námítky proti protokolu o kontrole“ (dále jen „Námítky“). K vyřízení Námitek došlo dne 18.2.2021, pod č.j. 2021/018584/580.
6. V rámci Kontroly byly identifikovány skutečnosti, které zakládají důvodné podezření, že účastník řízení nedisponoval řídicím a kontrolním systémem, který by zahrnoval předpoklady řádné správy a řízení společnosti, systém řízení rizik a systém vnitřní kontroly, a to v rozsahu požadavků stanovených právními předpisy.
7. Mezi vůbec nejzásadnější zjištěné nedostatky z hlediska zajištění elementárního fungování účastníka řízení je třeba zařadit selhání dozorčí rady při dohledu nad řídicím a kontrolním systémem a to v důsledku její přílišné pasivity, která měla za následek, že písemné podklady zachycující činnost dozorčí rady (zápisy z jednání) vyvolávaly mylný a ve svém důsledku zavádějící dojem správného nastavení řídicího a kontrolního systému. Činnosti prováděné dozorčí radou tak vykazovaly znaky pouhého formálního výkonu této funkce.
8. A je to právě selhání dozorčí rady při plnění její role kontrolního orgánu nadaného dohlížeckými pravomocí, které může mít za následek neodhalení zásadních nedostatků

majících přímý dopad na zajištění trvalého a bezpečného fungování účastníka řízení na finančním trhu.

9. Dle kontrolních zjištění dozorčí rada jako celek při výkonu činnosti nedostála své povinnosti přispět k tomu, aby řídicí a kontrolní systém dosáhl právními předpisy předpokládané kvality. Jako podstatné selhání je namístě označit absenci aktivního přístupu dozorčí rady k výkonu činnosti funkce vnitřního auditu a funkce compliance, kdy dozorčí rada nevyhovující způsob fungování těchto pro činnost úvěrové instituce nepostradatelných funkcí svou pasivitou, resp. chybějící kritikou, umožnila.
10. V případě dozorčí rady a jejího selhání při plnění jedné z hlediska obezřetnostních požadavků klíčové funkce bylo zjištěno, že žádný ze členů tohoto orgánu neinicioval změnu způsobu výkonu funkce na úrovni tohoto orgánu ani sám aktivně nejednal, kupř. ve smyslu vyjádření odlišného stanoviska v rámci plnění svých kontrolních působností. Odpovědnost za vznik nežádoucího stavu v důsledku neuspokojivého výkonu činnosti tak dopadá na všechny členy dozorčí rady.
11. V podrobnostech odkazuje správní orgán na zjištění¹ v rámci Kontroly (konkrétně na kapitolu 11.5. Protokolu o kontrole):
12. **Podklady v podobě zápisů z jednání dozorčí rady svědčí o tom, že dozorčí rada své úkoly podrobněji upravené zejména v ustanovení § 13 Vyhlášky² v patřičném rozsahu neplnila.** Podklady předkládané příslušnými útvary účastníka řízení brala toliko na vědomí, tj. stvrzovala přijetí určité informace, aniž by však zaujala vlastní stanovisko k jejich obsahu, a to i přes zjevné nedostatky jejich zpracování. Takováto podoba reakce kontrolního orgánu na plány činnosti vnitřního auditu nebyla v daném případě na místě a to s ohledem na okolnost, že jejich podoba nebyla podložena řádně zpracovanou analýzou rizik, z níž by byla patrná jejich adekvátnost. Obdobně v případě zpráv o výkonu funkce compliance získávala dozorčí rada toliko informace o činnosti jednoho útvaru³ (odboru compliance a AML) a nikoliv komplexní informace o kvalitě zajišťování compliance a její funkci.

¹ V případě používaných zkratk odkazuje správní orgán, není-li uvedeno jinak, na v Protokolu o kontrole zavedené a definované zkratky.

² V kontextu vnitřního kontrolního systému je na místě zmínit úlohu dozorčí rady, neboť dozorčí rada coby kontrolní orgán má určité povinnosti ve vztahu k nastavení řídicího a kontrolního systému. V případě kontrolního orgánu ustanovení § 13 odst. 1 a 2 Vyhlášky předpokládá, že tento orgán dohlíží, zda je řídicí a kontrolní systém účinný, ucelený a přiměřený, a poznatky z této činnosti alespoň jednou ročně vyhodnocuje, a dále průběžně dohlíží a ujišťuje se o celkové funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému. Ustanovení § 13 odst. 3 písm. c) Vyhlášky dále předpokládá, že se dozorčí rada v rámci plnění svých kontrolních působností kriticky a konstruktivně podílí vhodným způsobem zejména na vyhodnocování compliance. Obdobné povinnosti má dozorčí rada ve vztahu k funkci vnitřního auditu. Zejména se zapojuje do určování podoby plánů činnosti vnitřního auditu (viz ustanovení § 13 odst. 3 písm. d) Vyhlášky a bod 13 přílohy č. 8 Vyhlášky).

³ O činnosti funkce compliance měly být v podmínkách účastníka řízení každoročně zpravovány vedoucí orgány formou tzv. zprávy o výkonu funkce compliance za příslušný kalendářní rok. V tomto ohledu lze považovat statut compliance účastníka řízení předepisující tento postup za dostatečný. Vnitřním předpisem VP_11 předepsaný obsah zprávy prakticky odpovídá normativním požadavkům. V praxi zpracovávané zprávy (předmětem posouzení byly zprávy vztahující se k roku 2018 a 2019) nicméně nelze považovat za dostatečné. Absentuje v nich totiž přehled o jiných kontrolách než těch, které jsou prováděny útvarem 122 (Compliance a AML), celkové vyhodnocení kvality vnitřního kontrolního systému či zhodnocení personálních předpokladů pro zajištění této funkce.

13. Zmiňované případy vyžadují zaujetí kritického stanoviska ze strany dozorčí rady, a tedy aktivní přispění ke kvalitě řídicího a kontrolního systému. V podmínkách účastníka řízení byla právě tato podoba intenzivnějšího zapojení na místě, přesto k němu, jak vyplývá z předložených podkladů a udržování stavu, nedošlo. V této souvislosti bylo přihlédnuto i k faktu, že ani osoba ve vedení funkce compliance ani osoba ve vedení funkce vnitřního auditu nebyly jednáním dozorčí rady, resp. jejich relevantním částem, přítomny. Přitom kontrolní orgán mohl alespoň částečně nedostatečnost podkladů kompenzovat doprovodným vysvětlením vyžádaným od těchto osob. Odkazy na neformální charakter četných jednání s příslušnými osobami by bylo možné stěží zohlednit za situace, kdy obsah těchto jednání či jejich výsledek není rekonstruovatelný a navíc kdy se ani tato jednání nijak nepromítla do skutkového stavu, tj. za situace, kdy nedošlo k jeho korekci.
14. **Dozorčí rada nepřijala za situace, kdy jí předložené a na pořad jednání zařazené informace vykazovaly mezerovitost či neúplnost, žádné usnesení, kterým by mohla přispět ke změně tohoto stavu.** Tak tomu bylo v případě zprávy mající obsahovat souhrnné vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému či zpráv o výkonu funkce compliance.
15. **Činnost dozorčí rady ve složení, v němž po kontrolované období dozorčí rada byla, nedosahovala takové intenzity či kvality, aby ji bylo možné hodnotit tak, že vyhovuje požadavkům ustanovení § 8b odst. 1 zákona o bankách ve spojení s ustanovením § 13 odst. 1 a 2 Vyhlášky a dále ustanovením § 13 odst. 3 písm. c) a d) Vyhlášky.**
16. S ohledem na podstupovaná i hrozící rizika plynoucí ze zjištěného stavu v rámci Kontroly je tak na místě za účelem zajištění trvalého a bezpečného fungování účastníka řízení uložit opatření k nápravě spočívající ve **výměně na pozici člena dozorčí rady**, který je za řádný výkon kontrolní funkce odpovědný.
17. Příkazem stanovená lhůta pro zjednání nápravy v délce 6 měsíců odpovídá záměru, aby k zajištění výměny dotčené osoby ve funkci člena dozorčí rady došlo v září roku 2021. Lhůta byla stanovena s ohledem na míru naléhavosti potřeby zajištění řádného plnění povinností dozorčí rady účastníka řízení, a to v kontextu dalších příkazů, jež ve svém souhrnu mají vést k celkové změně obsazení tohoto orgánu účastníka řízení.

Právní zhodnocení

18. V souladu s ustanovením § 26 odst. 1 zákona o bankách může Česká národní banka osobě podléhající jejímu dohledu při zjištění nedostatku v její činnosti v důsledku porušení nebo nedodržení povinnosti nebo podmínky stanovené tímto zákonem, právním předpisem jej provádějícím, rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona, opatřením obecné povahy vydaným podle tohoto zákona, přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím obezřetnostní požadavky a nařízením nebo rozhodnutím Evropské komise uložit opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti.
19. Podle ustanovení § 26 odst. 6 písm. a) bod 1 zákona o bankách může Česká národní banka osobě podléhající jejímu dohledu uložit, aby vyměnila člena statutárního orgánu,

člena správní rady nebo člena dozorčí rady, osobu ve vedení pobočky zahraniční banky nebo jinou odpovědnou osobu.

20. Ustanovení § 150 odst. 1 správního řádu umožňuje správnímu orgánu v řízení z moci úřední uložit povinnost formou písemného příkazu, a to jako první úkon v řízení. Správní orgán přistoupil k vydání příkazu, neboť v tomto případě považuje skutková zjištění za dostatečná, a ze všech výše uvedených důvodů rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu.
21. Ustanovení § 26aa odst. 3 zákona o bankách stanoví osobě, které Česká národní banka uložila opatření k nápravě, povinnost bez zbytečného odkladu informovat Českou národní banku o zjednání nápravy.

P O U Č E N Í

Proti tomuto příkazu lze podat odpor dle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu u sekce licenčních a sankčních řízení České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to do 8 dnů ode dne doručení tohoto příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje. Zpětvzetí odporu není přípustné. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

V případě podání odporu správní orgán poučuje účastníka řízení v souladu s § 80 odst. 2 přestupkového zákona o jeho právu požádat o konání ústního jednání. Správní orgán není návrhem účastníka řízení ve věci konání ústního jednání vázán a ústní jednání nařídí, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, nebo pro uplatnění práv účastníka řízení.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky